

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Briuselis, 2022 m. birželio 29 d.
(OR. en)**

**2022/0090 (COD)
LEX 2173**

**PE-CONS 24/1/22
REV 1**

**ENER 221
ENV 496
CLIMA 232
IND 192
RECH 294
COMPET 390
ECOFIN 494
CODEC 771**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, KURIUO IŠ DALIES KEIČIAMSI
REGLAMENTAI (ES) 2017/1938 IR (EB) NR. °715/2009, KIEK TAI SUSIJĘ SU DUJŲ
LAIKYMU**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2022/...**

2022 m. birželio 29 d.

**kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2017/1938 ir (EB) Nr. 715/2009,
kiek tai susiję su dujų laikymu**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros²,

¹ 2022 m. gegužės 18 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

² 2022 m. birželio 23 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2022 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) nors trumpalaikių dujų tiekimo sutrikimų būta ir praeityje, yra keletas veiksnių, dėl kurių padėtis 2022 m. nuo ankstesnių dujų tiekimo saugumo krizių skiriasi. Nuo 2022 m. vasario mėn. paaštrėjusi Rusijos karinė agresija prieš Ukrainą lėmė precedento neturintį kainų augimą. Tikėtina, kad dėl to kainų augimo iš esmės pasikeis paskatos pildyti požemines dujų saugyklas Sąjungoje. Atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę padėtį, negalima atmesti tolesnių dujų tiekimo sutrikimų galimybių. Tokie tiekimo sutrikimai galėtų labai pakenkti piliečiams ir Sąjungos ekonomikai, nes Sąjunga vis dar yra labai priklausoma nuo išorės dujų tiekimo, kurį konfliktas gali paveikti;

- (2) pastarojo meto įvykių pobūdis ir padariniai yra didelio masto ir pasireiškia visoje Sąjungoje, todėl būtinas visapusiškas Sąjungos atsakas. Užtikrinant tą atsaką pirmenybė turėtų būti teikiama priemonėms, kuriomis galima padidinti dujų tiekimo, visų pirma dujų tiekimo saugomiems vartotojams, saugumą Sąjungos lygmeniu. Sutaupyta energija ir energijos vartojimo efektyvumas yra pagrindiniai veiksniai siekiant to tikslo. Todėl labai svarbu, kad Sąjunga veiktų koordinuotai siekiant išvengti potencialios rizikos, kylančios dėl galimo dujų tiekimo sutrikimo, nedarant poveikio valstybių narių teisei pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 194 straipsnį pasirinkti tarp skirtingų energijos šaltinių ir nustatyti bendrą jų energijos tiekimo struktūrą;
- (3) laikymas požeminėse dujų saugyklose prisideda prie dujų tiekimo saugumo, o gerai pripildytos požeminės dujų saugyklos reiškia dujų tiekimo užtikrinimą, nes labai išaugus paklausai ar kilus tiekimo sutrikimams, užtikrinamas papildomas dujų tiekimas. Kadangi dujų tiekimo dujotiekiais sutrikimų gali kilti bet kuriuo metu, turėtų būti nustatytos priemonės dėl Sąjungos požeminių dujų saugyklų pripildymo lygio, kad būtų užtikrintas dujų tiekimo saugumas 2022–2023 m. žiemą;

- (4) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1938¹ nustatytas solidarumo mechanizmas kaip itin sudėtingų ekstremaliųjų situacijų Sąjungoje poveikiui švelninti skirta priemonė, kai kurioje nors valstybėje narėje kyla rizika dujų tiekimui solidariai saugomiems vartotojams, nes toks tiekimas yra esminis saugumo poreikis ir būtinas prioritetas. Susidarius Sąjungos masto ekstremaliajai situacijai, neatidėliotinas reagavimas užtikrina, kad valstybės narės gali geriau apsaugoti vartotojus;
- (5) Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą poveikis parodė, kad esamos tiekimo saugumo taisyklės nėra pritaikytos prie staigių didelių geopolitinės padėties pokyčių, kai tiekimo trūkumas ir kainų pikai gali atsirasti ne tik dėl infrastruktūros gedimo ar ekstremalių oro sąlygų, bet ir dėl tyčinių didelių įvykių ir ilgesnės trukmės ar staigių tiekimo sutrikimų. Todėl būtina reaguoti į staiga labai padidėjusią riziką, kylančią dėl dabartinių geopolitinės padėties pokyčių, be kita ko, įvairinant Sąjungos energijos tiekimą;

¹ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1).

- (6) remiantis Komisijos atlikta, *inter alia*, dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių adekvatumo analize bei 2022 m. vasario mėn. Komisijos ir Dujų koordinavimo grupės (toliau – DKG), įsteigtos Reglamentu (ES) 2017/1938, atlikta sustiprinto pasirengimo rizikai Sąjungos mastu analize, kiekviena valstybė narė turėtų iš esmės užtikrinti, kad jos teritorijoje esančios požeminės dujų saugyklos, tiesiogiai sujungtos su tos valstybės narės rinkos zona, ne vėliau kaip kiekvienų metų lapkričio 1 d. būtų pripildytos bent iki 90 % jų talpos valstybės narės lygmeniu (pripildymo tikslas), nustatant kiekvienai valstybei narei taikomus tarpinius tikslus, kurie turi būti pasiekti kitų metų gegužės, liepos, rugsėjo ir vasario mėn. (pildymo trajektorija). Kai kurios valstybės narės, turinčios didelių požeminio laikymo pajėgumų, įpareigojimu pasiekti jų teritorijoje esančių požeminių dujų saugyklų pripildymo tikslą būtų neproporcingai paveiktos. Siekiant atspindėti tą situaciją, pareiga pripildyti savo požemines dujų saugyklas turėtų būti sumažinta iki 35 % per praėjusius penkerius metus jų vidutinio per metus suvartoto dujų kiekio. Tai neturėtų daryti poveikio kitų valstybių narių pareigai prisidėti prie savo atitinkamų požeminių dujų saugyklų pripildymo. Valstybės narės turėtų turėti galimybę tam tikromis sąlygomis nuspręsti iš dalies įvykdyti pripildymo tikslą įskaitydamos suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) įrenginiuose laikomas SGD atsargas. Pripildymo tikslai yra būtini siekiant užtikrinti, kad vartotojai Sąjungoje būtų tinkamai apsaugoti nuo tiekimo trūkumo. 2022 m. turėtų būti taikomas mažesnis – 80 % pripildymo tikslas ir nustatyta mažiau tarpinių tikslų, atsižvelgiant į tai, kad šis reglamentas turi įsigalioti jau prasidėjus saugyklų pildymo sezonui ir kad valstybės narės turės nedaug laiko jam įvykdyti;

- (7) pripildydamos savo saugyklas valstybės narės turėtų siekti įvairinti savo dujų tiekėjus, kad sumažintų savo priklausomybę, kai ji gali kelti riziką Sąjungos ar valstybių narių energijos tiekimo saugumui arba esminiams jų saugumo interesams;
- (8) kiekvienais metais nuo 2023 m., pradedant vasario mėn., turėtų būti konkrečiai vykdoma dujų laikymo stebėseną, kad būtų išvengta staiga dujų išleidimo iš požeminių dujų saugyklų žiemos viduryje, dėl kurio galėtų kilti tiekimo saugumo problemų žiemai dar nesibaigus. Pildymo trajektorijos sistema turėtų užtikrinti galimybę vykdyti nuolatinę stebėseną visą saugyklų pildymo sezoną;
- (9) kiekvienais metais nuo 2023 m. kiekviena požeminių dujų saugyklų turinti valstybė narė turėtų suvestine forma pateikti Komisijai tokių saugyklų, esančių jos teritorijoje ir tiesiogiai sujungtų su jos rinkos zona, pildymo trajektorijos projektą. Atsižvelgus į DKG atliktą vertinimą, Komisija turėtų priimti sprendimą, kuriuo kiekvienai valstybei narėi nustatoma pildymo trajektorija taip, kad nebūtų nederamai iškraipyta toje valstybėje narėje esančių požeminių dujų saugyklų konkurencinė padėtis, palyginti su kaimyninėse valstybėse narėse esančiomis tokiomis saugyklomis;

- (10) siekiant nustatyti kiekvienos valstybės narės, turinčios požeminių dujų saugyklą, pildymo trajektoriją nuo 2023 m. remiantis kiekvienos tokios valstybės narės pateiktu pildymo trajektorijos projektu, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;
- (11) kiekvienos valstybės narės, turinčios požeminių dujų saugyklą, pildymo trajektoriją turėtų sudaryti tarpiniai tikslai ir ji turėtų būti pagrįsta vidutine tos valstybės narės pripildymo norma per praėjusius penkerius metus. Valstybėms narėms, kurių atveju pripildymo tikslas sumažinamas iki 35 % jų vidutinio per metus suvartojamo dujų kiekio, turėtų būti atitinkamai sumažinti ir tarpiniai pildymo trajektorijos tikslai;
- (12) jei dėl techninių priežasčių, pavyzdžiui, dėl su vamzdynais, kuriais dujos tiekiamos į požemines dujų saugyklas, ar su įleidimo įrenginiais susijusių problemų, valstybės narės negali pripildymo tikslą pasiekti laiku, valstybėms narėms turėtų būti leista įvykdyti pripildymo tikslą vėlesniame etape. Tačiau kiekvienas pripildymo tikslas turėtų būti pasiektas kai tik techniškai tai bus įmanoma, ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip atitinkamų metų gruodžio 1 d., siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą žiemos laikotarpiu;

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (13) gali būti, kad valstybei narei gali nepavykti pasiekti pripildymo tikslo arba tarpinio tikslo susidarius regioninio ar Sąjungos masto ekstremaliajai situacijai, pavyzdžiui, kai tiekiamų dujų nepakanka, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2017/1938 11 straipsnio 1 dalies c punkte, kurią Komisija yra paskelbusi atitinkamai vienos ar daugiau valstybių narių, paskelbusių nacionalinę ekstremaliąją situaciją, kaip tai suprantama tame reglamente, prašymu. Todėl pripildymo tikslai, įskaitant naštos pasidalijimo tikslą, neturėtų būti taikomi tais atvejais ir tol, kol Komisija yra paskelbusi regioninio ar Sąjungos masto ekstremaliąją situaciją pagal to reglamento 12 straipsnį;
- (14) siekiant užtikrinti, kad nebūtų nukrypta nuo pildymo trajektorijų, kompetentingos institucijos turėtų nuolat stebėti požeminių dujų saugyklų pripildymo lygius. Pildymo trajektorijoms turėtų būti taikoma penkių procentinių punktų paklaida. Jei valstybės narės saugyklų pripildymo lygis yra daugiau kaip penkiais procentiniais punktais mažesnis už jai nustatytos pildymo trajektorijos lygį, kompetentinga institucija turėtų nedelsdama imtis veiksmingų priemonių tam lygiui padidinti. Valstybės narės apie tokias priemones turėtų informuoti Komisiją ir DKG;

- (15) dėl bet kokio didelio ir ilgalaikio kurios nors valstybės narės nukrypimo nuo jai nustatytos pildymo trajektorijos gali kilti pavojus, kad nebus pasiekti tinkami pripildymo lygiai ir pripildymo tikslas, kurie, laikantis solidarumo principo, yra būtini siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą Sąjungoje. Tokio didelio ir ilgalaikio nukrypimo nuo pildymo trajektorijos arba nukrypimo nuo pripildymo tikslo atveju Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai imtis veiksmingų priemonių, kad būtų išvengta dėl nepripildytų saugyklų kylančių dujų tiekimo saugumo problemų. Spręsdama dėl tokių veiksmingų priemonių Komisija turėtų atsižvelgti į konkrečią atitinkamos valstybės narės padėtį, pavyzdžiui, požeminių dujų saugyklų dydį šalies viduje suvartojamo dujų kiekio atžvilgiu, požeminių dujų saugyklų svarbą dujų tiekimo saugumui regione ir į visas esamas SGD saugyklas. Kadangi šis reglamentas turi įsigalioti jau prasidėjus 2022 m. saugyklų pildymo sezonui, visomis priemonėmis, kurių Komisija imsis reaguodama į nukrypimus nuo 2022 m. pildymo trajektorijos, turėtų būti atsižvelgiama į ribotą šio reglamento įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu laiką. Komisija turėtų užtikrinti, kad priemonėmis nebūtų viršijama to, kas būtina dujų tiekimo saugumui užtikrinti, neužkraunant neproporcingos naštos valstybėms narėms, dujų rinkos dalyviams, laikymo sistemų operatoriams ar vartotojams;

- (16) valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad pripildymo tikslai būtų pasiekti. Tai darydamos jos turėtų stengtis pirmiausia taikyti, kai įmanoma, rinka pagrįstas priemones, kad būtų išvengta nereikalingų rinkos sutrikimų. Valstybės narės turėtų galėti laisvai nusistatyti didesnę pripildymo tikslą, kad Sąjunga galėtų siekti 2022 m. kolektyviai pripildyti 85 % Sąjungoje esančių požeminių dujų saugyklų pajėgumų. Atsižvelgiant į tai, kad daugelyje valstybių narių jau taikoma skirtinga reguliavimo tvarka saugyklų pripildymui remti, neturėtų būti nustatyta jokia konkreti priemonė, kuri užtikrintų, kad būtų laikomasi pildymo trajektorijų ar pripildymo tikslo. Valstybėms narėms turėtų būti palikta laisvė nuspręsti, kuri priemonė, atsižvelgiant į jų nacionalines sistemas, yra tinkamiausia, jei laikomasi tam tikrų nustatytų sąlygų. Todėl valstybės narės arba kompetentingos reguliavimo institucijos turėtų turėti galimybę nustatyti, kurie rinkos dalyviai turi būti įpareigoti užtikrinti požeminių dujų saugyklų pripildymą. Jos taip pat turėtų turėti galimybę nuspręsti, ar reguliavimo priemonių, pavyzdžiui, priemonių, kuriomis pajėgumų turėtojai būtų įpareigojami atlaisvinti nepanaudotus pajėgumus ir kurių galima imtis pagal esamas Sąjungos rinkos taisykles, pakanka užtikrinti, kad pripildymo tikslai būtų pasiekti, o galbūt reikia finansinių paskatų ar laikymo tarifų lengvatų. Jei kuri nors valstybė narė dujų tiekėjams, jos teritorijoje tiekiantiems dujas saugomiems vartotojams, nustato pareigą laikyti dujas požeminėse dujų saugyklose, laikytinų dujų kiekis turėtų būti nustatytas remiantis tiems saugomiems vartotojams tiekiamų gamtinių dujų kiekiu. Valstybės narės turėtų koordinuoti veiksmus tarpusavyje ir naudoti priemones, pavyzdžiui, SGD pirkimo platformas, kad būtų kuo labiau padidintas SGD naudojimas saugykloms pripildyti. Be to, valstybės narės turėtų sumažinti infrastruktūros ir reguliavimo kliūtis, trukdančias bendrai naudoti SGD saugykloms pripildyti;

- (17) 2022 m. kovo 8 d. Komisijos komunikate „REPowerEU: bendri Europos veiksmai įperkamesnei energijai bei saugesnei ir tvaresnei energetikai užtikrinti“ paaiškinta, kad pagal Sąjungos teisę valstybėms narėms, siekiant užtikrinti saugyklų pripildymą, pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą leidžiama teikti pagalbą dujų tiekėjams, pavyzdžiui, garantijų forma (abipusis susitarimas dėl skirtumų);
- (18) visos priemonės, kurių valstybės narės imasi siekdamos užtikrinti požeminių dujų saugyklų pripildymą, įskaitant sąlygas, kurios turi būti nustatytos pripildymui remiantis naštos pasidalijimu, ir sąlygas, kurios turi būti nustatytos dujų išleidimui iš požeminių dujų saugyklų, turėtų būti būtinos, aiškiai apibrėžtos, skaidrios, proporcingos, nediskriminacinės ir patikrinamos; be to, jomis neturėtų būti netinkamai iškraipyta konkurencija ar sutrikdytas tinkamas dujų vidaus rinkos veikimas ar sukelta rizika dujų tiekimo saugumui kitose valstybėse narėse ar Sąjungoje. Visų pirma, tokiomis priemonėmis neturėtų būti sustiprinta įmonių, kontroliuojančių požemines dujų saugyklas arba užsisakiusių, bet nepanaudojusių laikymo pajėgumų, dominuojanti padėtis ar padidintos jų nenumatytos pajamos;

(19) efektyvus esamos infrastruktūros, įskaitant tarpvalstybinius perdavimo pajėgumus, požemines dujų saugyklas ir SGD įrenginius, naudojimas yra svarbus veiksnys siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą vadovaujantis solidarumo principu. Atviros energijos rinkos sienos yra labai svarbios dujų tiekimo saugumui užtikrinti, be kita ko, tuo metu, kai sutrinka dujų tiekimas nacionaliniu, regioniniu ar Sąjungos lygmeniu. Todėl priemonėmis, kurių imamasi požeminių dujų saugyklų pripildymui užtikrinti, neturėtų būti trikdomi arba ribojami tarpvalstybiniai pajėgumai, paskirstyti pagal Komisijos reglamentą (ES) 2017/459¹. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad laikymo galimybė liktų prieinama, be kita ko, kaimyninėms valstybėms narėms ir paskelbus ekstremaliąją situaciją, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2017/1938 11 straipsnio 1 dalies c punkte;

¹ 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/459, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 984/2013 (OL L 72, 2017 3 17, p. 1).

- (20) dėl laikymo pareigos gali būti užkrauta finansinė našta atitinkamiems rinkos dalyviams tose valstybėse narėse, kurių teritorijoje yra atitinkamų požeminių dujų saugyklų, tuo tarpu didinant dujų tiekimo saugumo lygį norima užtikrinti, kad tai būtų naudinga visoms valstybėms narėms, įskaitant tas valstybes nares, kurios neturi požeminių dujų saugyklų. Siekiant pasidalyti Sąjungoje esančių požeminių dujų saugyklų pakankamo pripildymo užtikrinimo našta, kad būtų užtikrintas dujų tiekimo saugumas, vadovaujantis solidarumo principu, požeminių dujų saugyklų neturinčios valstybės narės turėtų naudoti požemines dujų saugyklas, esančias kitose valstybėse narėse. Tuo atveju, jei kuri nors valstybė narė neturi jungčių su kitomis valstybėmis narėmis arba jei dėl ribotų kurios nors valstybės narės tarpvalstybinių perdavimo pajėgumų arba dėl kitų techninių priežasčių naudotis kitose valstybėse narėse esančiomis požeminėmis dujų saugyklomis neįmanoma, ta pareiga turėtų būti atitinkamai sumažinta;

- (21) požeminių dujų saugyklų neturinčios valstybės narės turėtų užtikrinti, kad rinkos dalyviai tokiose valstybėse narėse sudarytų susitarimus su rinkos dalyviais tokias saugyklas turinčiose valstybėse narėse, numatančius tokių laikymo kiekių, kurie sudaro bent 15 % per praėjusius penkerius metus jų vidutinio per metus suvartoto dujų kiekio, panaudojimą ne vėliau kaip lapkričio 1 d. Tačiau požeminių dujų saugyklų neturinčios valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę parengti alternatyvų naštos pasidalijimo mechanizmą su viena ar daugiau valstybių narių, turinčių požeminių dujų saugyklų. Svarstant naštos pasidalijimo mechanizmą reikėtų atsižvelgti ir į kitas esamas lygiavertes dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemones, pavyzdžiui, į lygiavertę pareigą, susijusią su kitos rūšies nei gamtinės dujos kuru, įskaitant naftą, laikantis tam tikrų sąlygų. Valstybės narės turėtų pranešti Komisijai apie tokius alternatyvius naštos pasidalijimo mechanizmus ir įrodyti techninių apribojimų egzistavimą bei priemonių, kurių imtasi, lygiavertiškumą;
- (22) gali būti, kad priemonės, kurias taikydamos požeminių dujų saugyklų neturinčios valstybės narės dalijasi laikymo pareigos našta su požeminių dujų saugyklų turinčiomis valstybėmis narėmis, savo ruožtu turės finansinį poveikį atitinkamiems rinkos dalyviams. Todėl požeminių dujų saugyklų neturinčioms valstybėms narėms turėtų būti leidžiama teikti rinkos dalyviams finansines paskatas ar kompensuoti jų pajamų trūkumą arba išlaidas, kurių jie patyrė vykdydami jiems nustatytas pareigas ir kurių negalima padengti pajamomis. Jei tokios priemonės finansuojamos iš rinkliavos, ta rinkliava neturėtų būti taikoma tarpvalstybiniam sujungimo taškams;

- (23) veiksminga stebėseną ir ataskaitų teikimas yra labai svarbūs vertinant su dujų tiekimo saugumu susijusios rizikos pobūdį bei mastą ir pasirenkant tinkamas tokios rizikos pašalinimo priemones. Požeminių dujų saugyklų operatoriai saugyklų pildymo sezonu kompetentingoms institucijoms kas mėnesį turėtų pranešti apie pripildymo lygius. Požeminių dujų saugyklų savininkai ir operatoriai raginami centrinėje ataskaitų teikimo platformoje reguliariai registruoti kiekvienos požeminės dujų saugyklos talpą ir pripildymo lygį;
- (24) kompetentingos institucijos atlieka svarbų vaidmenį dujų tiekimo saugumo stebėsenos srityje bei užtikrina dujų tiekimo saugumo ir dėl priemonių taikymo vartotojams tenkančių išlaidų pusiausvyrą. Kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija arba kitas valstybės narės paskirtas subjektas turėtų stebėti jos teritorijoje esančių požeminių dujų saugyklų pripildymo lygius ir apie rezultatus pranešti Komisijai. Kai tikslinga, Komisija taip pat turėtų galėti paprašyti Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER), kad ši padėtų vykdyti stebėseną;

- (25) labai svarbu, kad atliekant rizikos vertinimus pagal Reglamento (ES) 2017/1938 7 straipsnį būtų atsižvelgiama į visų rūšių riziką, galinčią daryti didelį poveikį dujų tiekimo saugumui. Tuo tikslu, taikant riziką grindžiamą požiūrį į dujų tiekimo saugumo vertinimą ir prevencinių bei rizikos mažinimo priemonių nustatymą, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į tiekimo iš vienintelio tiekimo šaltinio visiško nutrūkimo scenarijus. Siekiant užtikrinti kuo didesnę pasirengimą, kad būtų išvengta dujų tiekimo sutrikimų ir būtų sušvelnintas tokio sutrikimo poveikis, bendras rizikos vertinimas ir nacionaliniai rizikos vertinimai turėtų būti atliekami atsižvelgiant į tokius scenarijus. Taip būtų sudarytos sąlygos koordinuoti ekstremaliosios situacijos poveikio švelninimo priemonės ir optimizuoti šaltinius siekiant užtikrinti nepertraukiamą tiekimą visiško tiekimo nutrūkimo atveju;
- (26) turėtų būti sustiprintas DKG vaidmuo, suteikiant jai aiškius įgaliojimus stebėti valstybių narių veiklos rezultatus ir plėtoti geriausią praktiką, susijusią su dujų tiekimo saugumu. Todėl Komisija turėtų reguliariai teikti ataskaitas DKG, o DKG turėtų padėti Komisijai stebėti pripildymo tikslus ir užtikrinti, kad jie būtų pasiekti;

- (27) DKG yra pagrindinis Komisijos patarėjas, padedantis koordinuoti tiekimo saugumo priemones ir bet kuriuo metu, o konkrečiau – krizės atveju, padedantis Komisijai. Prireikus, siekiant užtikrinti kuo didesnę pasirengimą ir palengvinti greitą keitimąsi informacija, Komisija nedelsdama, esant galimos krizės tikimybei, sušauks krizių valdymo sudėties DKG. Krizių valdymo sudėties DKG turėtų padėti Komisijai tiek, kiek būtina. Tuo tikslu DKG turėtų palaikyti ryšių kanalus su valstybėmis narėmis ir visais atitinkamais rinkos dalyviais dujų tiekimo saugumo srityje, ir rinkti informaciją, susijusią su dujų tiekimo saugumu nacionaliniu, regioniniu ir Sąjungos lygmenimis;

- (28) laikymo sistemos sektorius yra labai svarbus Sąjungai, jos energijos tiekimo saugumui ir kitiems esminiams Sąjungos saugumo interesams. Todėl požeminės dujų saugyklos laikomos ypatingos svarbos infrastruktūros objektais, kaip tai suprantama Tarybos direktyvoje 2008/114/EB¹. Valstybės narės raginamos savo nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ir pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999² priimtose pažangos ataskaitose atsižvelgti į šiame reglamente nustatytas priemones;

¹ 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 2008/114/EB dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą (OL L 345, 2008 12 23, p. 75).

² 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

(29) laikymo sistemos tinkle būtina įdiegti papildomas apsaugos priemones, kad būtų išvengta grėsmių viešajai tvarkai bei visuomenės saugumui Sąjungoje ar Sąjungos piliečių gerovei. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kiekvienas laikymo sistemos operatorius, įskaitant laikymo sistemų operatorius, kuriuos kontroliuoja perdavimo sistemos operatoriai, būtų sertifikuotas nacionalinės reguliavimo institucijos arba valstybės narės paskirtos kitos kompetentingos institucijos, siekiant užtikrinti, kad dėl laikymo sistemos operatoriui daromos įtakos nekiltų rizika energijos tiekimo saugumui ar kitiems esminiams saugumo interesams Sąjungoje arba bet kurioje valstybėje narėje. Analizuojant galimą energijos tiekimo saugumo riziką, svarbu koordinuoti valstybių narių tarpusavio veiksmus, susijusius su tiekimo saugumo vertinimu. Tas vertinimas neturėtų diskriminuoti rinkos dalyvių, ir juo turėtų būti visapusiškai laikomasi gerai veikiančios vidaus rinkos principų. Siekiant sparčiai mažinti dėl žemų pripildymo lygių kylančią riziką, atliekant tokį sertifikavimą pirmenybė turėtų būti teikiama didesnėms požeminėms saugykloms, kurių pripildymo lygiai pastaruoju metu būdavo nuolatos žemi, o pats tokių saugyklų sertifikavimas turėtų būti atliekamas greičiau, taip užtikrinant, kad būtų išvengta galimų dujų tiekimo saugumo problemų, kylančių dėl tokių didelių saugyklų kontrolės, arba, jei įmanoma, jos būtų pašalintos. Atsižvelgiant į tai, kad vidutinis visų Sąjungos požeminių saugyklų pripildymo lygis per praėjusius šešerius metus kovo 31 d. buvo 35 % jų maksimalios talpos, riba, kuria remiantis būtų apibrėžiamas neįprastai žemas pripildymo lygis 2021 m. kovo mėn. ir 2022 m. kovo mėn., turėtų būti 30 %;

(30) nacionalinės reguliavimo institucijos ar kita atitinkamų valstybių narių paskirta kompetentinga institucija (toliau abiem atvejais – tvirtinančioji institucija) turėtų atsisakyti išduoti sertifikatą, jei jos padaro išvadą, kad asmuo, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja laikymo sistemos operatorių arba jo atžvilgiu turi kokių nors teisių, galėtų kelti riziką energijos tiekimo saugumui arba bet kokiems kitiems esminiams saugumo interesams nacionaliniu, regiono ar Sąjungos lygmenimis. Atlikdama tą vertinimą tvirtinančioji institucija turėtų atsižvelgti į komercinius ryšius, kurie galėtų neigiamai paveikti laikymo sistemos operatoriaus paskatas ir galimybes pripildyti požeminę dujų saugyklą, taip pat į Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus ir visus kitus ypatingus konkretaus atvejo faktus ir aplinkybes. Siekiant užtikrinti nuoseklų sertifikavimo taisyklių taikymą visoje Sąjungoje, Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų laikymąsi ir solidarumą bei energetinį saugumą Sąjungoje, tvirtinančioji institucija, priimdama sprendimus dėl sertifikavimo, turėtų kuo labiau atsižvelgti į Komisijos nuomonę ir, be kita ko, kai tikslinga, peržiūrėti savo sprendimo projektą. Jei tvirtinančioji institucija atsisako išduoti sertifikatą, ji turėtų turėti įgaliojimus reikalauti, kad bet kuris asmuo perleistų turimas laikymo sistemos savininko arba laikymo sistemos operatoriaus akcijas ar jo atžvilgiu turimas teises ir nustatyti tokio perleidimo terminą, nurodyti imtis bet kokių kitų tinkamų priemonių užtikrinti, kad tas asmuo negalėtų kontroliuoti to laikymo sistemos savininko arba laikymo sistemos operatoriaus ar jo atžvilgiu turėti teisių, taip pat nuspręsti dėl tinkamų kompensacinių priemonių. Visos priemonės, kurios įtraukiamos į sprendimą dėl sertifikavimo siekiant reaguoti į dujų tiekimo saugumo riziką ar kitus esminius saugumo interesus, turėtų būti būtinos, aiškiai apibrėžtos, skaidrios, proporcingos ir nediskriminacinės;

- (31) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų, visų pirma, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija). Visų pirma juo gerbiama Chartijos 17 straipsnyje numatyta teisė į tai, kad nuosavybė negali būti atimama, išskyrus atvejus, kai tai yra būtina visuomenės poreikiams ir tik įstatymo nustatytais atvejais bei sąlygomis laiku ir teisingai už ją atlyginant, ir Chartijos 47 straipsnyje numatyta teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą;
- (32) jei įmonėms tenka pirkti daugiau dujų tuomet, kai dujų kaina yra didelė, kainos gali dar labiau padidėti. Todėl reguliavimo institucijos turėtų galėti taikyti iki 100 % nuolaidą perdavimo ir paskirstymo pajėgumų įleidimo į saugyklą ir išleidimo iš jos tarifams tiek požeminių dujų saugyklų, tiek SGD įrenginių atžvilgiu, taip užtikrinant, kad laikymas taptų patrauklesnis rinkos dalyviams. Nacionalinės reguliavimo institucijos ir konkurencijos institucijos taip pat raginamos pasinaudoti savo įgaliojimais, kad veiksmingai užkirstų kelią nepagrįstam laikymo tarifų didinimui;

- (33) atsižvelgiant į dabartines išskirtines aplinkybes ir neaiškumus, susijusius su būsimais geopolitinės padėties pokyčiais, valstybės narės raginamos pripildymo tikslus pasiekti kuo greičiau;
- (34) atsižvelgiant į Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą keliamą neišvengiamą pavojų dujų tiekimo saugumui, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo. Dėl išskirtinio dabartinių aplinkybių pobūdžio kai kurios šio reglamento nuostatos turėtų būti taikomos tik iki 2025 m. gruodžio 31 d.;
- (35) šis reglamentas turėtų skubos tvarka tapti Energijos bendrijos *acquis* dalimi, vadovaujantis 2005 m. spalio 25 d. Atėnuose pasirašyta ir 2006 m. liepos 1 d. įsigaliojusia Energijos bendrijos sutartimi;
- (36) todėl Reglamentas (ES) 2017/1938 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009¹ turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

¹ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL L 211, 2009 8 14, p. 36).

1 straipsnis
Reglamento (ES) 2017/1938 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2017/1938 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis papildomas šiais punktais:

- “27. pildymo trajektorija – kiekvienos valstybės narės požeminėms dujų saugykloms nustatyti keli tarpiniai tikslai, kaip dėl 2022 metų nurodyta Ia priede, ir vėlesniems metams nustatyti pagal 6a straipsnį;
28. pripildymo tikslas – privalomas požeminių dujų saugyklų bendros talpos pripildymo lygio tikslas;
29. strateginė saugykla – požeminė saugykla arba požeminės saugyklos dalis, skirta neskystintoms gamtinėms dujoms, kurias įsigyja, valdo ir laiko perdavimo sistemų operatoriai, valstybių narių paskirtas subjektas arba įmonė, ir kurios gali būti išleistos tik gavus išankstinį pranešimą arba valdžios institucijos leidimą, ir kurios paprastai išleidžiamos:
- a) didelio tiekimo trūkumo atveju;
 - b) tiekimo sutrikimo atveju, arba
 - c) ekstremaliosios situacijos paskelbimo, kaip nurodyta 11 straipsnio 1 dalies c punkte, atveju;

30. balansavimo atsargos – neskystintos gamtinės dujos:
- a) kurias perdavimo sistemos operatoriai arba valstybės narės paskirtas subjektas įsigyja, valdo ir laiko požeminėje saugykloje tik siekdami vykdyti perdavimo sistemos operatorių funkcijas ir siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą, ir
 - b) kurios paskirstomos tik jei tai būtina siekiant užtikrinti, kad sistema veiktų saugiomis ir patikimomis sąlygomis, laikantis Direktyvos 2009/73/EB 13 straipsnio ir Reglamento (ES) Nr. 312/2014 8 ir 9 straipsnių;
31. požeminė dujų saugykla – saugykla, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 9 punkte, naudojama gamtinėms dujoms, įskaitant balansavimo atsargas, laikyti ir kuri yra prijungta prie perdavimo ar skirstymo sistemos, išskyrus antžeminę sferinę ar vamzdinę talpyklą.“;

2) įterpiami šie straipsniai:

„6a straipsnis

Pripildymo tikslai ir pildymo trajektorijos

1. Laikydamosi 2–5 dalių, valstybės narės ne vėliau kaip kiekvienų metų lapkričio 1 d. pasiekia šiuos jų teritorijoje esančių ir tiesiogiai su rinkos zona jų teritorijoje sujungtų visų požeminių dujų saugyklų ir Ib priede išvardytų saugyklų bendros talpos pripildymo tikslus:

a) 2022 metams: 80 %;

b) nuo 2023 metų: 90 %.

Šios dalies laikymosi tikslais valstybės narės atsižvelgia į 1 straipsnyje nustatytą tikslą užtikrinti dujų tiekimo saugumą Sąjungoje.

2. Nepaisant 1 dalies ir nedarant poveikio kitų valstybių narių pareigoms pripildyti atitinkamas požemines dujų saugyklas, kiekvienai valstybei narei, kurios teritorijoje yra požeminių dujų saugyklų, nustatomas mažesnis pripildymo tikslas – 35 % atitinkamos valstybės narės per praėjusius penkerius metus vidutinio per metus suvartoto dujų kiekio.
3. Nepaisant 1 dalies ir nedarant poveikio kitų valstybių narių pareigoms pripildyti atitinkamas požemines dujų saugyklas, kiekvienai valstybei narei, kurios teritorijoje yra požeminių dujų saugyklų, nustatytas pripildymo tikslas sumažinamas tokiu kiekiu, kuris per 2016–2021 m. bazinį laikotarpį buvo tiktas trečiosioms valstybėms, jei vidutinis tiktas kiekis dujų išleidimo iš saugyklų laikotarpiu (spalio mėn. – balandžio mėn.) sudarė daugiau kaip 15 TWh per metus.
4. Ib priede išvardytų požeminių dujų saugyklų atžvilgiu taikomi pagal 1 dalį nustatyti pripildymo tikslai ir pagal 7 dalį nustatytos pildymo trajektorijos. Išsami informacija apie kiekvienai valstybei narei nustatytas pareigas bus nustatyta dvišaliame susitarime pagal Ib priedą.

5. Valstybė narė pripildymo tikslą gali pasiekti iš dalies, įskaičiuojant ir SGD, kurios yra fiziškai laikomos ir prieinamos jos SGD įrenginiuose, jei tenkinamos abi šios sąlygos:
 - a) dujų sistema apima didelius SGD laikymo pajėgumus, kurie per metus siekia daugiau kaip 4 % vidutinio per praėjusius penkerius metus nacionaliniu lygiu suvartoto dujų kiekio;
 - b) valstybė narė pagal 6b straipsnio 1 dalies a punktą yra įpareigojusi dujų tiekėjus laikyti būtiniausių dujų kiekius požeminėse dujų saugyklose ir (arba) SGD įrenginiuose.
6. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų pasiekti tarpiniai tikslai arba būtų užtikrinta, kad jie būtų pasiekti taip:
 - a) 2022 metams: kaip nustatyta Ia priede, ir
 - b) nuo 2023 metų: laikantis 7 dalies.

7. 2023 m. ir vėlesnių metų atžvilgiu kiekviena požeminių dujų saugyklų turinti valstybė narė ne vėliau kaip ankstesnių metų rugsėjo 15 d. pateikia Komisijai suvestine forma parengtą požeminių dujų saugyklų, esančių jos teritorijoje ir tiesiogiai sujungtų su jos rinkos zona, pildymo trajektorijos projektą su vasario, gegužės, liepos ir rugsėjo tarpiniais tikslais, įskaitant techninę informaciją. Pildymo trajektorija ir tarpiniai tikslai grindžiami vidutine pripildymo norma per praėjusius penkerius metus.

Valstybėms narėms, kurioms pripildymo tikslas pagal 2 dalį yra sumažintas iki 35 % jų vidutinio per metus suvartojamo dujų kiekio, atitinkamai sumažinami ir pildymo trajektorijos tarpiniai tikslai.

Remdamasi kiekvienos valstybės narės pateikta technine informacija ir atsižvelgdama į DKG atliktą vertinimą, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais kiekvienai valstybei narei nustatoma pildymo trajektorija. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 18a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Prireikus ir, be kita ko, tuo atveju, kai valstybė narė yra pateikusi atnaujintą pildymo trajektorijos projektą, jie priimami ne vėliau kaip ankstesnių metų lapkričio 15 d. Jie grindžiami bendros dujų tiekimo saugumo padėties įvertinimu, dujų paklausos ir tiekimo raida Sąjungoje bei atskirose valstybėse narėse, ir jie parengiami taip, kad būtų užtikrintas dujų tiekimo saugumas, kartu nesukuriant nereikalingos naštos valstybėms narėms, dujų rinkos dalyviams, laikymo sistemos operatoriams ar vartotojams ir nepagrįstai neiškraipant konkurencijos tarp kaimyninėse valstybėse narėse esančių saugyklų.

8. Jeigu tam tikrais metais valstybė narė savo pripildymo tikslo negali įvykdyti iki lapkričio 1 d. dėl vienos ar daugiau jos teritorijoje esančių požeminių dujų saugyklų specifinių techninių charakteristikų, pavyzdžiui, ypač mažų įleidimo rodiklių, tai valstybei narei leidžiama jį pasiekti ne vėliau kaip gruodžio 1 d. Valstybė narė ne vėliau kaip lapkričio 1 d. informuoja Komisiją, nuroydama vėlavimo priežastis.
9. Pripildymo tikslas netaikomas tokiais atvejais ir tol, kol Komisija pagal 12 straipsnį yra paskelbusi regioninio arba Sąjungos masto ekstremaliąją situaciją atitinkamai vienos ar daugiau valstybių narių, kurios paskelbė ekstremaliąją situaciją nacionaliniu lygmeniu, prašymu.
10. Kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija nuolat stebi, kaip laikomasi pildymo trajektorijos, ir reguliariai teikia ataskaitas DKG. Jei tam tikros valstybės narės pripildymo lygis daugiau kaip penkiais procentiniais punktais nesiekia pildymo trajektorijos lygio, kompetentinga institucija nedelsdama imasi veiksmingų priemonių jam padidinti. Valstybės narės informuoja Komisiją ir DKG apie priemones, kurių imtasi.

11. Tuo atveju, kai dėl valstybės narės reikšmingo ir ilgalaikio nukrypimo nuo pildymo trajektorijos kyla pavojus, kad nebus pasiektas pripildymo tikslas, arba tuo atveju, jei nukrypstama nuo pripildymo tikslo, Komisija, pasikonsultavusi su DGK ir atitinkamomis valstybėmis narėmis, priima rekomendaciją tai valstybei narei arba kitoms atitinkamoms valstybėms narėms dėl priemonių, kurių turi būti imamasi nedelsiant.

Jei nukrypimas per vieną mėnesį nuo Komisijos rekomendacijos gavimo datos reikšmingai nesumažinamas, Komisija, pasikonsultavusi su DGK ir atitinkama valstybe nare, kraštutiniu atveju priima sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad atitinkama valstybė narė imtųsi priemonių, kuriomis nuokrypis būtų veiksmingai ištaisytas, įskaitant, kai tinkama, vieną ar daugiau 6b straipsnio 1 dalyje numatytų priemonių arba bet kokią kitą priemonę, kuri padėtų užtikrinti, kad būtų pasiektas pripildymo tikslas pagal šį straipsnį.

Priimdama sprendimą dėl to, kokių priemonių turi būti imamos pagal antrą pastraipą, Komisija atsižvelgia į konkrečią atitinkamų valstybių narių padėtį, pavyzdžiui, požeminių dujų saugyklų dydžio ir šalies viduje suvartojamo dujų kiekio santykį, požeminių dujų saugyklų svarbą dujų tiekimo saugumui regione ir visas esamas SGD saugyklas.

Visomis priemonėmis, kurių Komisija imasi siekdama pašalinti nukrypimus nuo 2022 m. pildymo trajektorijos arba pripildymo tikslo, atsižvelgiama į trumpą šio straipsnio įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu laikotarpį, kuris galėjo prisidėti prie nukrypimo nuo 2022 m. pildymo trajektorijos arba pripildymo tikslo.

Komisija užtikrina, kad priemonėmis, kurių imamos pagal šią dalį, nebūtų:

- a) viršijama to, kas būtina dujų tiekimo saugumui užtikrinti;
- b) užkraunama neproporcinga našta valstybėms narėms, dujų rinkos dalyviams, laikymo sistemos operatoriams ar vartotojams.

6b straipsnis

Pripildymo tikslų įgyvendinimas

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, įskaitant finansinių paskatų ar kompensacijų rinkos dalyviams teikimą, kad būtų pasiekti pagal 6a straipsnį nustatyti pripildymo tikslai. Užtikrindamos pripildymo tikslų pasiekimą valstybės narės, jei įmanoma, pirmenybę teikia rinka grindžiamoms priemonėms.

Tiek, kiek šiame straipsnyje numatytos priemonės patenka į nacionalinės reguliavimo institucijos pareigų ir įgaliojimų sritį pagal Direktyvos 2009/73/EB 41 straipsnį, už tų priemonių priėmimą atsakingos nacionalinės reguliavimo institucijos.

Priemonės, kurių imtasi pagal šią dalį, visų pirma gali apimti šiuos veiksmus:

- a) reikalauti, kad dujų tiekėjai laikytų būtiniausius dujų kiekius saugyklose, įskaitant požemines dujų saugyklas ir (arba) SGD saugyklas, o tie kiekiai būtų nustatomi remiantis dujų tiekėjo saugomiems vartotojams tiekiamu dujų kiekiu;

- b) reikalauti, kad laikymo sistemos operatoriai rinkos dalyviams skelbtų konkursą dėl savo pajėgumų;
- c) reikalauti, kad perdavimo sistemos operatoriai arba valstybės narės paskirti subjektai pirktų ir valdytų balansavimo atsargas tik tam, kad jie galėtų vykdyti savo, kaip perdavimo sistemos operatorių, funkcijas ir prireikus nustatytą pareigą kitiems paskirtiems subjektams siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą ekstremaliosios situacijos atveju, kaip nurodyta 11 straipsnio 1 dalies c punkte;
- d) kartu su kitomis valstybėmis narėmis naudoti koordinuotas priemones, pavyzdžiui, SGD pirkimo platformas, siekiant kuo labiau padidinti SGD naudojimą ir sumažinti su infrastruktūra bei reguliavimu susijusias kliūtis, trukdančias bendrai naudoti SGD požeminėms dujų saugykloms pripildyti;

- e) naudotis savanoriškais gamtinių dujų bendrų viešųjų pirkimų mechanizmais, dėl kurių taikymo, prireikus, Komisija ne vėliau kaip 2022 m. rugpjūčio 1 d. gali pateikti gaires;
- f) teikti finansines paskatas rinkos dalyviams, įskaitant laikymo sistemos operatorius, pavyzdžiui, sutartis dėl kainų skirtumų, arba rinkos dalyviams kompensuoti pajamų stygių arba dėl jiems kaip rinkos dalyviams, įskaitant laikymo sistemos operatorius, nustatytų pareigų patirtas išlaidas, kurių negalima padengti iš pajamų;
- g) reikalauti, kad laikymo pajėgumų turėtojai naudotų arba išleistų nepanaudotus užsakytus pajėgumus, tuo pat metu laikymo pajėgumų nenaudojantį jų turėtoją vis tiek įpareigojant mokėti sutartą kainą už visą laikymo sutarties laikotarpį;
- h) priimti veiksmingas priemones, skirtas viešiesiems ar privatiesiems subjektams pirkti ir valdyti strateginę saugyklą, jei tokios priemonės neiškraipo konkurencijos ar netrikdo tinkamo vidaus rinkos veikimo;

- i) paskirti konkretų subjektą, kuriam pavedama pasiekti pripildymo tikslą tuo atveju, jei pripildymo tikslas kitaip nebūtų pasiektas;
 - j) teikti nuolaidas laikymo tarifams;
 - k) rinkti pajamas, kurių reikia kapitalo ir veiklos išlaidoms, susijusioms su reguliuojamomis saugyklomis, padengti taikant laikymo tarifus ir renkant paskirtąjį mokestį, įtrauktą į perdavimo tarifus, kurie renkami tik iš išleidimo taškų, skirtų toje pačioje valstybėje narėje esantiems galutiniams vartotojams, jei iš tarifų surinktos pajamos neviršija leidžiamųjų pajamų.
2. Valstybės narės pagal 1 dalį priima tik tas priemones, kurios būtinos pildymo trajektorijoms įgyvendinti ir pripildymo tikslams pasiekti. Tos priemonės turi būti aiškiai apibrėžtos, skaidrios, proporcingos, nediskriminacinės ir patikrinamos. Dėl jų neturi būti nederamai iškraipoma konkurencija ar trikdomas tinkamas dujų vidaus rinkos veikimas ar keliamas pavojus kitų valstybių narių arba Sąjungos dujų tiekimo saugumui.

3. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad būtų garantuotas esamos infrastruktūros naudojimas nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu ir taip efektyviai užtikrintas dujų tiekimo saugumas. Tomis priemonėmis jokiomis aplinkybėmis netrikdomas ir neribojamas tarpvalstybinis saugyklų arba SGD įrenginių naudojimas ir neribojami tarpvalstybiniai perdavimo pajėgumai, paskirstyti pagal Komisijos reglamentą (ES) 2017/459*.
4. Įmdamosi priemonių pagal šį straipsnį, valstybės narės taiko principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, kartu siekdamos savo atitinkamų priemonių tikslų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999**.

1. Valstybė narė, kurioje požeminių dujų saugyklų nėra, užtikrina, kad rinkos dalyviai toje valstybėje narėje būtų sudarę susitarimus su požeminės laikymo sistemos operatoriais ar kitais rinkos dalyviais valstybėse narėse, kuriose yra požeminių dujų laikymo saugyklų. Tais susitarimais numatoma, kad ne vėliau kaip lapkričio 1 d. būtų galima panaudoti tokį laikomą kiekį, kuris sudaro bent 15 % per praėjusius penkerius metus valstybėje narėje, kurioje požeminių dujų saugyklų nėra, vidutinio per metus suvartoto dujų kiekio. Tačiau, jei dėl tarpvalstybinio perdavimo pajėgumų ar kitų techninių apribojimų valstybė narė, kurioje požeminių dujų saugyklų nėra, negali visiškai panaudoti 15 % to laikomo kiekio, ta valstybė narė turi laikyti tik techniškai galimus kiekius.

Tuo atveju, kai dėl techninių apribojimų valstybė narė negali laikytis pirmoje pastraipoje nustatytos pareigos ir ta valstybė narė yra nustačiusi pareigą saugoti kitą kurą dujoms pakeisti, pirmoje pastraipoje nurodyta pareiga išimties tvarka gali būti įgyvendinta taikant lygiavertę pareigą laikyti kitą kurą, kuris nėra dujos. Techninių apribojimų egzistavimą ir priemonės lygiavertiškumą turi įrodyti atitinkama valstybė narė.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybė narė, kurioje požeminių saugyklų nėra, su viena ar daugiau valstybių narių, kuriose yra požeminių dujų saugyklų, gali sukurti naštos pasidalijimo mechanizmą (toliau – naštos pasidalijimo mechanizmas).

Naštos pasidalijimo mechanizmas grindžiamas atitinkamais naujausio rizikos vertinimo pagal 7 straipsnį duomenimis ir jį taikant atsižvelgiama į visus šiuos parametrus:

- a) finansinės paramos, kuria siekiama remti pripildymo tikslo įgyvendinimą, išlaidas, atėmus išlaidas, susijusias su bet kokių strateginio laikymo pareigų įgyvendinimu;
- b) dujų kiekį, reikalingą saugomų vartotojų poreikiams patenkinti pagal 6 straipsnio 1 dalį;
- c) visus techninius apribojimus, įskaitant turimus požeminių saugyklų pajėgumus, techninius tarpvalstybinio perdavimo pajėgumus ir išleidimo rodiklius.

Valstybės narės Komisijai praneša apie naštos pasidalijimo mechanizmą ne vėliau kaip ... [du mėnesiai po šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos]. Jeigu iki tos datos nepasiekiamas sutarimas dėl naštos pasidalijimo mechanizmo, požeminių dujų saugyklų neturinčios valstybės narės turi įrodyti, kad jos laikosi 1 dalies reikalavimų, ir atitinkamai apie tai praneša Komisijai.

3. Valstybės narės, neturinčios požeminių dujų saugyklų, tačiau turinčios į naujausią bendro intereso projektų sąrašą, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2022/869^{***}, įtrauktų požeminių dujų saugyklų, gali iš dalies laikytis 1 dalies reikalavimų įskaičiuodamos SGD atsargas esamose plaukiojančiose saugyklose, kol pradės veikti jų požeminės dujų saugyklos, taikant tai kaip pereinamojo laikotarpio priemonę.
4. Kad užtikrintų savo pareigų laikyti dujas kitose valstybėse narėse pagal 1 dalį vykdymą arba naštos pasidalijimo mechanizmo įgyvendinimą, valstybės narės, kuriose nėra požeminių dujų saugyklų, rinkos dalyviams ar perdavimo sistemų operatoriams, priklausomai nuo to, kas aktualu, gali teikti paskatas arba finansinę kompensaciją, kad kompensuotų dėl jų vykdomų laikymo pareigų pagal šį straipsnį atsiradusį pajamų netekimą ar dėl to patiriamas išlaidas, jeigu tokio netekimo ar tokių išlaidų negalima padengti iš pajamų. Jei paskata ar finansinė priemonė finansuojama iš rinkliavos, ta rinkliava netaikoma tarpvalstybiniais sujungimo taškams.

5. Nepaisant 1 dalies, kai valstybė narė turi savo teritorijoje požeminių dujų saugyklų, kurių bendra talpa yra didesnė nei tos valstybės narės per metus suvartojamas dujų kiekis, požeminių dujų saugyklų neturinčios valstybės narės, turinčios prieigą prie tų saugyklų arba:
- a) užtikrina, kad laikomas kiekis ne vėliau kaip lapkričio 1 d. atitiktų bent praėjusių penkerių metų laikymo pajėgumų naudojimo vidurkį, kuris nustatomas, *inter alia*, atsižvelgiant į srautus dujų išleidimo sezonu per praėjusius penkerius metus iš valstybių narių, kuriose yra saugyklos, arba
 - b) įrodo, kad buvo užsakyti laikymo pajėgumai, lygiaverčiai pagal a punkte nustatytą pareigą nustatytam kiekiui.

Jeigu valstybė narė, kurioje nėra požeminių dujų saugyklų, gali įrodyti, kad buvo užsakyti laikymo pajėgumai, lygiaverčiai pagal pirmos pastraipos a punkte nustatytą pareigą nustatytam kiekiui, taikoma 1 dalis.

Pareiga pagal šią dalį neturi viršyti 15 % per praėjusius penkerius metus atitinkamoje valstybėje narėje vidutinio per metus suvartoto dujų kiekio.

6. Jeigu Ib priede nenustatyta kitaip, tuo atveju, kai požeminių dujų saugyklos, esančios vienoje valstybėje narėje, kurioms netaikoma 5 dalis, bet kurios yra tiesiogiai sujungtos su kitos valstybės narės rinkos zona, ta kita valstybė narė užtikrina, kad laikomas kiekis ne vėliau kaip lapkričio 1 d. atitiktų bent per praėjusius penkerius metus užsakytų laikymo pajėgumų vidurkį atitinkamame tarpvalstybiniame taške.

6d straipsnis

Stebėseną ir vykdymo užtikrinimas

1. Laikymo sistemos operatoriai kiekvienos valstybės narės, kurioje yra atitinkamos požeminės dujų saugyklos, kompetentingai institucijai ir, jei taikytina, tos valstybės narės paskirtam subjektui (toliau – paskirtasis subjektas) praneša apie pripildymo lygį taip:
 - a) 2022 metams: apie kiekvieną Ia priede nustatytą tarpinį tikslą, ir
 - b) nuo 2023 metų: kaip nustatyta pagal 6a straipsnio 4 dalį.
2. Kiekvienos valstybės narės kompetentinga institucija ir, jei taikytina, paskirtasis subjektas kiekvieno mėnesio pabaigoje tikrina jų teritorijoje esančių požeminių dujų saugyklų pripildymo lygius ir nepagrįstai nedelsdami praneša apie rezultatus Komisijai.

Kai tinkama, Komisija gali paprašyti Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER), kad ši padėtų vykdyti tokią stebėseną.

3. Remdamasi kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos ir, jei taikytina, paskirtojo subjekto pateikta informacija, Komisija reguliariai teikia ataskaitas DKG.
4. DKG padeda Komisijai vykdyti pildymo trajektorijų ir papildymo tikslų stebėseną ir parengia Komisijai gaires dėl tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrintas reikalavimų laikymasis tuo atveju, jei valstybės narės nukrypsta nuo pildymo trajektorijų arba nepasiekia papildymo tikslų.
5. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų laikomasi pildymo trajektorijų ir pasiekti papildymo tikslai, taip pat užtikrinta, kad rinkos dalyviai įgyvendintų laikymo pareigas siekiant tų trajektorijų ir tikslų, be kita ko, tiems rinkos dalyviams nustatydamos pakankamai atgrasomas sankcijas ir baudas.

Valstybės narės nedelsdamos informuoja Komisiją apie vykdymo užtikrinimo priemones, kurių imtasi pagal šią dalį.

6. Tais atvejais, kai turi būti keičiamasi neskelbtina komercine informacija, Komisija gali sušaukti DKG posėdžius, kuriuose dalyvauja tik ji pati ir valstybės narės.

7. Keičiamasi tik ta informacija, kuri yra būtina siekiant vykdyti šio reglamento laikymosi stebėseną.

Komisija, nacionalinės reguliavimo institucijos ir valstybės narės užtikrina neskelbtinos komercinės informacijos, gautos vykdant jų pareigas, konfidencialumą.

* 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/459, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 984/2013 (OL L 72, 2017 3 17, p. 1).

** 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

*** 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 (OL L 152, 2022 6 3, p. 45).“;

3) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Ne vėliau kaip 2022 m. rugsėjo 1 d. ENTSO-G visos Sąjungos mastu atlieka dujų tiekimo ir infrastruktūros veikimo sutrikimo scenarijų, įskaitant tiekimo iš vieno šaltinio užsitęsusio sutrikimo scenarijus, imitavimo bandymą. Imitavimo bandymas turi apimti dujų tiekimo ekstremaliųjų situacijų atvejais koridorių nustatymą ir vertinimą, ir jo metu taip pat nustatoma, kurios valstybės narės gali išspręsti nustatytą riziką, įskaitant susijusią su SGD. Dujų tiekimo ir infrastruktūros veikimo sutrikimo imitavimo scenarijus ir metodiką parengia ENTSO-G, bendradarbiaudama su DKG. ENTSO-G užtikrina tinkamą skaidrumo lygį ir galimybę naudotis savo scenarijuose taikomomis modeliavimo prielaidomis. Visos Sąjungos mastu rengiamas imitavimo bandymas, per kurį imituojami dujų tiekimo ir infrastruktūros veikimo sutrikimo scenarijai, kartojamas kas ketverius metus, nebent dėl tam tikrų aplinkybių reikėtų atlikti dažnesnius atnaujinimus.“;

b) 4 dalis papildoma šiuo punktu:

„g) atsižvelgiant į tiekimo iš vieno šaltinio užsitęsusio sutrikimo scenarijus.“;

4) 16 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį reglamentą nustatytos laikymo pareigos būtų vykdomos naudojant saugyklas Sąjungoje. Tačiau valstybių narių ir Energijos bendrijos susitariančiųjų šalių bendradarbiavimas gali apimti savanoriškus susitarimus dėl Energijos bendrijos susitariančiųjų šalių suteikiamų laikymo pajėgumų naudojimo siekiant laikyti papildomus valstybėms narėms skirtus dujų kiekius.“;

5) įterpiamas šis straipsnis:

„17a straipsnis

Komisijos ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip 2023 m. vasario 28 d., o vėliau – kasmet Komisija teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai, kuriose išdėstoma:
 - a) priemonių, kurių ėmėsi valstybės narės siekdamos vykdyti dujų laikymo pareigas, apžvalga;
 - b) laiko, kurio reikia Reglamento (EB) Nr. 715/2009 3a straipsnyje nustatyta sertifikavimo procedūrai, apžvalga;

- c) priemonių, kurių Komisija paprašė imtis siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pildymo trajektorijų ir pasiekti pripildymo tikslai, apžvalga;
- d) šio reglamento taikymo galimo poveikio dujų kainoms ir galimam dujų sutaupymui, kiek tai susiję su 6b straipsnio 4 dalimi, analizė.“;

6) įterpiamas šis straipsnis:

„18a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011*.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

* 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“;

7) 20 straipsnis papildomas šia dalimi:

„4. 6a–6d straipsniai netaikomi Airijai, Kiprui ir Maltai tol, kol jos nėra tiesiogiai prisijungusios prie bet kurios kitos valstybės narės dujų jungtinės sistemos.“;

8) 22 straipsnis papildomas šia pastraipa:

„2 straipsnio 27–31 punktai, 6a–6d straipsniai, 16 straipsnio 3 dalis, 17a ir 18a straipsniai, 20 straipsnio 4 dalis ir Ia ir Ib priedai taikomi iki 2025 m. gruodžio 31 d.“;

9) šio reglamento priede pateiktas tekstas įterpiamas kaip Ia ir Ib priedai.

2 straipsnis
Reglamento (EB) Nr. 715/2009 daliniai pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 715/2009 iš dalies keičiamas taip:

1) įterpiamas šis straipsnis:

„3a straipsnis

Laikymo sistemos operatorių sertifikavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvieną laikymo sistemos operatorių, įskaitant visus perdavimo sistemos operatoriaus kontroliuojamus laikymo sistemos operatorius, laikantis šiame straipsnyje nustatytos tvarkos sertifikuotų nacionalinė reguliavimo institucija arba kita atitinkamos valstybės narės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1938* 3 straipsnio 2 dalį paskirta kompetentinga institucija (toliau abiem atvejais – tvirtinančioji institucija).

Šis straipsnis taip pat taikomas perdavimo sistemos operatorių kontroliuojamiems laikymo sistemų operatoriams, kurie jau yra sertifikuoti pagal veiklos rūšių atskyrimo taisyklės, nustatytas Direktyvos 2009/73/EB 9, 10 ir 11 straipsniuose.

2. Tvirtinančioji institucija priima sertifikavimo sprendimo projektą laikymo sistemos operatorių, eksploatuojančių požemines dujų saugyklas, kurių talpa viršija 3,5 TWh, atžvilgiu, kai visos saugyklos, nepaisant laikymo sistemos operatorių skaičiaus, buvo pripildytos 2021 m. kovo 31 d. ir 2022 m. kovo 31 d. tokiu lygiu, kuris vidutiniškai buvo mažesnis nei 30 % jų didžiausios talpos, ne vėliau kaip ... [150 darbo dienų po šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] arba per 150 darbo dienų nuo pranešimo pagal 9 dalį gavimo dienos.

Pirmoje pastraipoje nurodytų laikymo sistemos operatorių atžvilgiu tvirtinančioji institucija deda visas pastangas, kad sertifikavimo sprendimo projektas būtų pateiktas ne vėliau kaip 2022 m. lapkričio 1 d.

Visų kitų laikymo sistemos operatorių atžvilgiu tvirtinančioji institucija sertifikavimo sprendimo projektą priima ne vėliau kaip ... [18 mėnesių po šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] arba per 18 mėnesių nuo pranešimo pagal 8 arba 9 dalį gavimo dienos.

3. Svarstydamą riziką energijos tiekimo saugumui Sąjungoje, tvirtinančioji institucija atsižvelgia į bet kokią riziką dujų tiekimo saugumui nacionaliniu, regioniniu ar visos Sąjungos lygmeniu, taip pat į visas tokios rizikos švelninimo priemones, kylančią, *inter alia*, dėl:
- a) valdymo nuosavybės teise, tiekimo ar kitų komercinių ryšių, kurie galėtų turėti neigiamos įtakos laikymo sistemos operatoriaus paskatoms ir gebėjimui pripildyti požeminę dujų saugyklą;
 - b) Sąjungos teisių ir pareigų trečiosios valstybės atžvilgiu, kylančių pagal tarptautinę teisę, įskaitant visus su viena ar daugiau trečiųjų valstybių sudarytus susitarimus, kurių susitariančioji šalis yra Sąjunga ir kurie susiję su energijos tiekimo saugumo klausimais;
 - c) atitinkamų valstybių narių teisių ir pareigų trečiosios valstybės atžvilgiu, kylančių pagal atitinkamų valstybių narių su viena ar daugiau trečiųjų valstybių sudarytus susitarimus, jei tie susitarimai atitinka Sąjungos teisę, arba
 - d) visų kitų specifinių konkrečiau atvejo faktų ir aplinkybių.

4. Jei tvirtinančioji institucija padaro išvadą, kad asmuo, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja laikymo sistemos operatorių arba turi kokių nors teisių jo atžvilgiu, kaip tai suprantama Direktyvos 2009/73/EB 9 straipsnyje, galėtų kelti riziką Sąjungos arba kurios nors valstybės narės energijos tiekimo saugumui arba esminiams saugumo interesams, tvirtinančioji institucija atsisako išduoti sertifikatą.
- Alternatyviai, tvirtinančioji institucija gali nuspręsti išduoti sertifikatą nustatydama sąlygas, kuriomis užtikrinama, kad bus pakankamai sušvelninta rizika, kuri galėtų turėti neigiamos įtakos požeminių dujų saugyklų pripildymui, jei tų sąlygų praktinis įgyvendinimas gali būti visiškai užtikrintas taikant veiksmingo įgyvendinimo ir stebėsenos priemones. Tokios sąlygos gali apimti, visų pirma, reikalavimą, kad laikymo sistemos savininkas ar laikymo sistemos operatorius perduotų laikymo sistemos valdymą.

5. Jei tvirtinančioji institucija padaro išvadą, kad rizika dėl dujų tiekimo negali būti sušvelninta taikant pagal 4 dalį nustatytas sąlygas, be kita ko, reikalaujant, kad laikymo sistemos savininkas ar laikymo sistemos operatorius perduotų laikymo sistemos valdymą, ir todėl atsisako išduoti sertifikatą, ji:
- a) reikalauja, kad laikymo sistemos savininkas ar laikymo sistemos operatorius, arba bet kuris asmuo, kuris, jos nuomone, galėtų kelti riziką Sąjungos ar kurios nors valstybės narės energijos tiekimo saugumui arba esminiams saugumo interesams, perleistų turimas laikymo sistemos savininko ar laikymo sistemos operatoriaus akcijas ar jo atžvilgiu turimas teises, ir nustato tokio perleidimo terminą;
 - b) kai tikslinga, nurodo taikyti laikinąsias priemones, kad būtų užtikrinta, jog toks asmuo iki akcijų ar teisių perleidimo negalėtų kontroliuoti to laikymo sistemos savininko ar laikymo sistemos operatoriaus ar turėti jo atžvilgiu teisių, ir
 - c) nustato atitinkamas kompensacines priemones pagal nacionalinę teisę.

6. Tvirtinančioji institucija nedelsdama praneša Komisijai apie savo sertifikavimo sprendimo projektą ir pateikia visą susijusią informaciją.

Komisija savo nuomonę dėl sertifikavimo sprendimo projekto tvirtinančiajai institucijai pateikia per 25 darbo dienas nuo tokio pranešimo. Tvirtinančioji institucija visapusiškai atsižvelgia į Komisijos nuomonę.

7. Tvirtinančioji institucija priima sertifikavimo sprendimą per 25 darbo dienas nuo Komisijos nuomonės gavimo dienos.
8. Prieš pradėdant eksploatuoti pastatytą naują požeminę dujų saugyklą, laikymo sistemos operatorius sertifikuojamas pagal 1–7 dalis. Laikymo sistemos operatorius praneša tvirtinančiajai institucijai apie savo ketinimą pradėti eksploatuoti saugyklą.
9. Laikymo sistemos operatoriai atitinkamai tvirtinančiajai institucijai praneša apie visus planuojamus sandorius, dėl kurių reikėtų iš naujo įvertinti jų atitiktį 1–4 dalyse nustatytiems sertifikavimo reikalavimams.

10. Tvirtinančiosios institucijos nuolat stebi, ar laikymo sistemos operatoriai laikosi 1-4 dalyse nustatytų sertifikavimo reikalavimų. Jos pradeda sertifikavimo procedūrą tokiai atitikčiai pakartotinai įvertinti, atsiradus bet kuriai iš šių aplinkybių:
- a) gavusi laikymo sistemos operatoriaus pranešimą pagal 8 arba 9 dalį;
 - b) savo iniciatyva, jei jos sužino, kad dėl planuojamo laikymo sistemos operatoriaus atžvilgiu turimų teisių arba tam operatoriui daromos įtakos pasikeitimo galėtų būti nesilaikoma 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų;
 - c) gavusi pagrįstą Komisijos prašymą.

11. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų tęstinį požeminių dujų saugyklų eksploatavimą savo atitinkamoje teritorijoje. Tų požeminių dujų saugyklų eksploatavimas gali būti nutrauktas tik tuo atveju, jei nebetenkinami techniniai ir saugumo reikalavimai arba jei tvirtinančioji institucija, atlikusi vertinimą ir atsižvelgdama į ENTSO-G nuomonę, padaro išvadą, kad dėl tokio nutraukimo nebus susilpnintas dujų tiekimo saugumas Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu.

Jei nutraukti eksploatavimo neleidžiama, kai tikslinga, imamasi atitinkamų kompensacinių priemonių.

12. Komisija gal priimti gaires dėl šio straipsnio taikymo.
13. Šis straipsnis netaikomas SGD įrenginių dalims, kurios naudojamos laikymo tikslais.

* 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1).“;

2) 13 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Nacionalinė reguliavimo institucija gali taikyti ne didesnę kaip 100 % nuolaidą išleidimo į požemines dujų saugyklas ir SGD įrenginius taškuose ir išleidimo į tas saugyklas taškuose pajėgumu grindžiamiems perdavimo ir skirstymo tarifams, nebent ir tik tiek, kiek ta saugykla ar įrenginys, kurie yra prijungti prie daugiau kaip vieno perdavimo ar skirstymo tinklo, naudojami siekiant konkuruoti su sujungimo tašku.

Ši dalis taikoma iki 2025 m. gruodžio 31 d.“.

3 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

„Ia priedas¹

2022 m. pildymo trajektorija su tarpiniais tikslais ir pripildymo tikslas požeminių dujų saugyklų turinčioms valstybėms narėms

Valstybė narė	Rugpjūčio 1 d. tarpinis tikslas	Rugsėjo 1 d. tarpinis tikslas	Spalio 1 d. tarpinis tikslas	Lapkričio 1 d. pripildymo tikslas
AT	49 %	60 %	70 %	80 %
BE	49 %	62 %	75 %	80 %
BG	49 %	61 %	75 %	80 %
CZ	60 %	67 %	74 %	80 %
DE	45 %	53 %	80 %	80 %
DK	61 %	68 %	74 %	80 %
ES	71 %	74 %	77 %	80 %
FR	52 %	65 %	72 %	80 %
HR	49 %	60 %	70 %	80 %
HU	51 %	60 %	70 %	80 %

Valstybė narė	Rugpjūčio 1 d. tarpinis tikslas	Rugsėjo 1 d. tarpinis tikslas	Spalio 1 d. tarpinis tikslas	Lapkričio 1 d. pripildymo tikslas
IT	58 %	66 %	73 %	80 %
LV	57 %	65 %	72 %	80 %
NL	54 %	62 %	71 %	80 %
PL	80 %	80 %	80 %	80 %
PT	72 %	75 %	77 %	80 %
RO	46 %	57 %	66 %	80 %
SE	40 %	53 %	67 %	80 %
SK	49 %	60 %	70 %	80 %

- ¹ Šio priedo atžvilgiu taikomos kiekvienai valstybei narei pagal šį reglamentą, visų pirma jo 6a, 6b ir 6c straipsnius, nustatytos *pro rata* pareigos. Valstybių narių, kurioms taikoma 6a straipsnio 2 dalis, atžvilgiu *pro rata* tarpiniai tikslai apskaičiuojami lentelėje nurodytą vertę dauginant iš 35 % ribos ir rezultata padalijant iš 80 %.

Ib priedas

Bendra atsakomybė už pripildymo tikslą ir pildymo trajektoriją

Pripildymo tikslo ir pildymo trajektorijos pagal 6a straipsnį atžvilgiu Vokietijos Federacinė Respublika ir Austrijos Respublika dalijasi bendra atsakomybe už saugyklas „Haidach“ ir „7Fields“. Tiek Vokietijos Federacinei Respublikai, tiek Austrijos Respublikai tenkantis tos atsakomybės tikslus santykis ir mastas nustatomi tų valstybių narių dvišaliu susitarimu.“
